

Posudek bakalářské diplomové práce

Autorka práce: Pavla Vaňková

Název práce: Porovnání hláskových systémů, struktur slabik a vybraných fonetických a fonologických jevů ve standardní japonštině a češtině

Vedoucí práce: Halina Zawiszová

Hodnotící kritéria:	Známka:
Stanovení cílů práce a jejich dosažení	A
Cílem práce bylo „porovnat hláskové systémy, struktury slabik a vybrané fonetické a fonologické jevy ve standardní japonštině a češtině“ (s. 7). Tohoto cíle se diplomantce v rámci možností bakalářské diplomové práce dosáhnout podařilo.	
Struktura, metodologie a argumentace	C
Práce je vhodně strukturovaná do kapitol a podkapitol; postup je logický. Text je vytvořen na základě četby odborné literatury.	
Místy se v práci objevují chybné, nepřesné či nevhodné formulace. Např.: Když diplomantka píše o „neexistenci slabik v japonštině“ (s. 9), měla by hovořit spíše o irelevanci konceptu slabiky pro popis tokijské japonštiny. Část obecného popisu rázu na s. 25 se vztahuje pouze k češtině. Na s. 26 diplomantka uvádí, že se v japonštině „souhláska [n] realizuje pouze na začátku slov“, což není pravda (viz např. <i>kana, inu, ine</i> atd.). Na s. 26 diplomantka také uvádí, že „[n] se nachází buď na konci slova, nebo uprostřed slova, ve švu složenin“, což je také nepřesné (částečně z toho důvodu, že zde diplomantka pravděpodobně chtěla mluvit o fonému, ale způsobem zápisu naznačuje, že mluví o konkrétní realizaci, částečně pak proto, že zde opomíjí přejatá slova). Poté, co diplomantka uvede, že „stejně jako v češtině se i v japonštině ráz realizuje mezi dvěma samohláskami, které mezi sebou mají morfológickou hranici“, napíše, že „s rázem se	

v japonštině setkáme *výlučně* na konci zvolání, ..., dále v onomatopoických výrazech ..., nebo na konci některých adjektiv“ (s. 25, zvýraznění HZ). Přestože přejatá slova tvoří součást standardní japonštiny, na s. 33 nalezneme tvrzení: „Ve standardní japonštině se [uɥ] realizuje pouze před samohláskou [a]. Jak však uvádí Kubozono (2015a, s. 7), vlivem přejímání cizích slov se realizuje i před ostatními samohláskami“. Např. na s. 42 se pak diplomantka dopouští přílišného zobecnění, když tvrdí: „V obou jazycích mohou být nazální hlásky uprostřed slov ovlivňovány poměrně velkým množstvím hlásek a díky nim mají také velké množství asimilačních realizací“. V japonštině se asimilace netýká všech nazálních hlásek.

Místy by pro úplnost a lepší srozumitelnost textu bylo vhodné doplnit příklady (např. při představení pojmu „móra“ na s. 8) nebo (podrobněji propracovaný) komentář (např. při uvedení pojmu „ikonicita“ v souvislosti s dloužením samohlásek na s. 38). Příklady epenteze v pozn. 7 na s. 11 nesouvisí se supertěžkými slabikami, o kterých diplomantka na daném místě v textu hovoří.

Opakovaně se v práci setkáváme s nevhodně řešeným způsobem zápisu fonémů, konkrétních hlásek / alofonů a grafémů, což vede ke snížení srozumitelnosti některých úseků. Namátkou např. na s. 16 najdeme větu: „V sinojaponských slovech se v rámci zápisu hiraganou samohláska [e:] prodlužuje pomocí /i/ a samohláska [o:] pomocí /u/“. Na s. 17 větu: „Rozdíl [sic] mezi /ei/ a /ou/ je ten, že /ou/ se na rozdíl od /ei/ v rámci jednoho morfému nikdy nevysloví jako dvojhláska“. Na s. 27 pak např. větu: „Před samohláskou [i] se souhláska [s] realizuje jako [ɕ] a souhláska [z] jako [ʑ]“.

Ojedinele také narazíme na problémy s návazností textu. Např. na s. 7 druhý a třetí odstavec vyjadřují v podstatě totéž. Na s. 8 autorka píše, že bude používat pojem slabika, ne fonotagma, ale na s. 10 je termín fonotagma použit. Na s. 41 diplomantka uvádí, že se nazální asimilací bude zabývat „podrobněji níže v samostatné podkapitole“, ale úsek textu, na který zde odkazuje, netvoří samostatnou podkapitolu. Na s. 46 je polosamohláska [uɥ] zmíněna dvakrát.

V práci, která se zabývá i jiným jazykem, než je čeština, není vhodné uvádět jako ekvivalent pojmu „alveoláry“ pojem „souhlásky zubodásňové“ (s. 22), tj. „alveodentály“, ale „souhlásky dásňové“. V pozn. 6 na s. 10 je použité slovo „vocal“ místo „vowel“.

Jazyk, stylistika	A
Práce je psaná kultivovaným jazykem a obsahuje jen minimum překlepů a podobných chyb. Opakovaně se ale setkáváme s přebývajícími nebo chybějícími čárkami.	
Formální náležitosti, odborná literatura, bibliografický aparát	A–B
Práce je po formální stránce zpracovaná pečlivě; kromě již výše zmíněných chyb v zápise fonémů, alofonů a grafémů na typografické a podobné chyby narazíme jen ojedinele.	

Např. první tabulka je chybně označená jako „Tabulka 2“.

Zvolené zdroje jsou vhodné; práci by však velmi prospělo, kdyby autorka mnohem více čerpala z publikací, které se úzce zaměřují na vybrané jevy, a tudíž je popisují mnohem podrobněji a přesněji než obecné publikace, se kterými diplomantka pracovala.

Navrhované celkové hodnocení

B

Témata pro obhajobu, připomínky a doplňující otázky:

1. Na s. 21 v pozn. č. 16 píšete, že [z] se „[v]e standardní japonštině ... vyskytuje jen jako alofón“. Na s. 27 uvádíte, že „[p]řed samohláskou [i] se ... souhláska [z] [realizuje] jako [z]“. Na s. 28 tvrdíte, že „hláska [z] se ve standardní japonštině nevyskytuje a realizuje se pouze jako afrikáta [d͡z]“. O kousek dál pak uvádíte, že „[z] je ve standardní japonštině ... volnou variantou souhlásky [d͡z]“. Objasněte, jak je to tedy s hláskami [z] a [d͡z] ve standardní japonštině.
2. Na s. 42 uvádíte, že se ve standardní japonštině „/N/ ... *zpravidla* realizuje v kodě slabiky“ (zvýraznění HZ). Kde jinde se s touto hláskou můžeme ve standardní japonštině setkat?
3. Na s. 30 píšete: „Cudžimura (1996, s. 14) dokonce tvrdí, že [d͡z] a [z] se dají považovat za jeden zvuk“. Skutečně toto tvrdí? Upřesněte.
4. Shrňte výsledky svého srovnání s ohledem na české studenty a studentky japonštiny. Na které hlásky a jevy by si měli při učení se japonsky dávat nejvíc pozor a proč?

28. 12. 2018

Halina Zawiszová